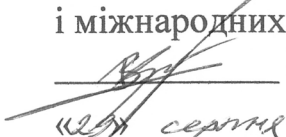


«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук
і міжнародних відносин

 Віталій КРИВОШЕЇН

«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1.4 ФІЛОСОФІЯ

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

освітня програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

рік набору 2024/2025 форма здобуття освіти денна термін навчання 3 роки 10 місяців

вид дисципліни обов'язкова

Розробник Шевцов С.В., професор кафедри філософії,

доктор філософських наук, професор 

Погоджено гарант ОП  Іван Головко

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри філософії

Протокол від «27» серпня 2025 року № 1

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету суспільних наук і міжнародних відносин

Протокол від «30» серпня 2025 року № 1

Дніпро
2025

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залик	залик	курсова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2025/26	2	4	4	—	—				3	90	32	16	—	16		58

- 1. Мета дисципліни:** Головною метою курсу «Філософія» є формування у студентів умінь досконалого вирішення на теоретичному рівні світоглядних проблем, питань щодо розвитку свідомості та самосвідомості; розуміння змісту подій, якими уособлюються основні тенденції сучасної культури. Вивчення філософії допомагає студентам з'ясувати природу суспільства, причини його розвитку; структуру соціального організму та взаємозв'язок поміж його елементами, що в кінцевому рахунку дозволяє виробити самостійний погляд на соціальні явища сучасності, зорієнтуватися в багатомірному соціокультурному просторі.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК15. Здатність працювати як автономно, так і в команді.

2. Попередні вимоги

Для опанування дисципліни необхідні базові суспільствознавчі знання.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1	Здобувач освіти повинен знати: основні філософські концепції свободи, справедливості, гідності та прав людини; історичні та сучасні уявлення про громадянське суспільство, його роль у розвитку демократії й науки; принципи верховенства права та їхнє значення для професійної і суспільної діяльності; філософські та етичні підходи до взаємодії особи й колективу, індивідуальної свободи та суспільної відповідальності. Здобувач освіти повинен уміти: співвідносити власні світоглядні позиції з цінностями громадянського суспільства та академічної спільноти; аргументовано застосовувати філософські категорії для аналізу правових і соціально-етичних ситуацій; усвідомлено користуватися власними правами і свободами, дотримуючись принципів відповідальності; виявляти повагу до прав і свобод інших людей у професійному та колективному середовищі; оцінювати суспільні та професійні практики з позицій філософських і правових засад.	РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	5 6 7 8
	Здобувач освіти повинен знати: філософські уявлення про мораль, добро і зло, справедливість, цінності та сенс життя; культурно-історичні концепції розвитку цивілізації та науки, їхній вплив на соціально-економічні процеси; етичні та філософсько-антропологічні підходи до розуміння здорового способу життя як суспільної та особистої цінності; принципи формування і	РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	1 2 3 4 5 6 7 8

	примноження суспільних досягнень у сфері науки, культури та моралі. Здобувач освіти повинен уміти: аналізувати моральні та культурні цінності з позицій філософських концепцій; обґрунтовувати значення наукових знань та їхній вплив на суспільний прогрес; застосовувати філософсько-етичні засади для критичної оцінки соціально-економічних явищ; сприяти поширенню гуманістичних, культурних і наукових досягнень у професійному та громадському середовищі; аргументовано пропагувати ідеї здорового способу життя як складової філософії гармонійного розвитку людини.		
	Здобувач освіти повинен знати: основні етичні концепції та їх значення для соціально відповідальної поведінки; філософські підходи до проблеми свободи, відповідальності та свідомого вибору; ідеї мультикультуралізму, толерантності та культурного різноманіття у світовій філософії; принципи поваги до індивідуальних відмінностей і людської гідності. Здобувач освіти повинен уміти: застосовувати етичні принципи при прийнятті рішень у соціальному та професійному контекстах; критично аналізувати соціальні явища крізь призму філософських і моральних категорій; проявляти толерантність і повагу до культурного та індивідуального різноманіття; інтегрувати етичні підходи у власну діяльність, демонструючи соціальну відповідальність; формувати аргументовані позиції щодо важливості етичних норм для збереження суспільної гармонії	РН20. Взаємодіяти з фахівцями інших галузей при розробці та реалізації прикладних та наукових проектів в сфері міжнародного співробітництва та дипломатії.	1 2 3 4 5 6 7 8

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
4 семестр						
1	Тема 1. Філософія: походження, сутність, функції, структура.	2		2		7
2	Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу.	2		2		8
3	Тема 3. Антична філософія.	2		2		8
4	Тема 4. Філософія Середньовіччя.	2		2		7
5	Тема 5. Філософія Відродження і Нового часу.	2		2		7
6	Тема 6. Філософія Просвітництва та Класична німецька філософія.	2		2		7
7	Тема 7. Некласична філософія XIX століття.	2		2		6
8	Тема 8. Філософія XX – поч. XXI століття.	2		2		8
Всього		16		16		58

Тематика семінарських занять

№ Теми	Тематика (назва) семінарського заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
Тема 1.	Філософія: походження, сутність, функції, структура. <i>Походження філософії; визначення світогляду, його рівні та історичні форми; спорідненість і відмінність філософії і міфології, філософії і релігії; співвідношення філософії і науки; відмінність ідеалізму і матеріалізму; світоглядна, пізнавальна, методологічна і практично-діяльна функція філософії; відмінність метафізики і діалектики; основні розділи філософії та їх головні категорії</i>	2	Основна: №1,2,3,4,5,6,7,9 Додаткова: №6,13,16,19,24,41

Тема 2.	Філософія Стародавнього Сходу. <i>Підґрунтя і культуроутворюючі принципи західного і східного способів буття і філософування; «Веди» як джерело індійського світогляду; основні школи індійської філософії; наскрізні світоглядні ідеї індійської філософії; основні релігійно-філософські положення йоги і Буддизму; релігійно-філософська символіка «Бхавачакри» і «Дхармачакри»; «І-цзін» як корень китайської філософії; основні школи китайської філософії; наскрізні світоглядні ідеї китайської філософії; основні релігійно-філософські положення конфуціанства і даосизму.</i>	2	Основна: №2,3,8 Додаткова: №24,31,35
Тема 3	Антична філософія. <i>Передумови виникнення та значущість античної філософії для подальшого розвитку західної культури; твори Гомера і Гесіода як культуроутворюючий базис античного світогляду; становлення, загальні риси і періодизація античної філософії; наскрізні ідеї натурфілософії; парадокси Зенона; онтологічні парадигми релятивізму і абсолютизму (Геракліт і Парменід); антропологічний поворот у поглядах софістів і Сократа; сократівські школи; філософські погляди Платона і Арістотеля; особливості вчень епікурейців, скептиків, стоїків і неоплатоників.</i>	2	Основна: №2,3,5 Додаткова: №15,23,24, 31,33,41
Тема 4.	Філософія Середньовіччя. <i>Періодизація, світоглядні принципи та проблематика середньовічної філософії; філософські погляди апологетів (Татіан, Тертуліан, (Юстин Філософ, Клімент Олександрійський); філософські ідеї «Корпусу Ареопагітик» і вчення Аврелія Августина; значення схоластики для Середньовіччя і подальшої європейської культури; проблема універсалій, відмінність їх розуміння у номіналістів та реалістів; «бритва» Оккама; парадокс «Буріданова осла»; специфіка філософських поглядів Ансельма Кентерберійського і Фоми Аквінського</i>	2	Основна: №2,3,9 Додаткова: №17,24,31,40
Тема 5.	Філософія Відродження і Нового часу. <i>Періодизація і передумови становлення новоєвропейської філософії; світоглядні принципи та наскрізні ідеї епох Відродження і Нового часу; напрямки епохи Відродження: гуманістичний (Ф.</i>	2	Основна: №2,3,8 Додаткова: №24,26,30,31

	Петрарка, Л. Валла, П.Д. Мірандола, М. Монтень); релігійний (М. Лютер, Ж. Кальвін, І. Лойола, Т. Парацельс); натурфілософський (М. Кузанський, Дж. Бруно); природничо-науковий (Г. Галілей); соціально-філософський (Т. Мор, Н. Макіавеллі); філософські погляди емпіриків (Ф. Бекона, Т. Гоббса, Дж. Локка, Дж. Берклі, Д. Юма) та раціоналістів (Р. Декарта, Б. Спінози, Г. Лейбніца)		
Тема 6.	Філософія Просвітництва та Класична німецька філософія. Характерні риси філософії Просвітництва, та Німецької класичної філософії; філософські погляди Вольтера, Ш.Л. Монтеск'є, Ж.А. Кондорсе, Ж.Ж. Руссо; філософія у Києво-Могилянській академії; філософські погляди Ф. Прокоповича і Г. Сковороди; гносеологічні, етичні та культурологічні погляди І. Канта; науковчення Й. Фіхте; трансцендентальний ідеалізм, філософія тотожності і мистецтва Ф. Шеллінга; об'єктивний ідеалізм і діалектика Г. Гегеля.	2	Основна: №2,3,5 Додаткова: №24,28,29,31,41
Тема 7.	Некласична філософія ХІХ століття. Зміна класичного стилю філософування на некласичний; «філософія життя» (А. Шопенгауер, Ф. Ніцше, Г. Зіммель, А. Бергсон, О. Шпенглер); витоки екзистенціалізму ХІХ століття: філософія віри й абсурду С. К'єркегора, філософія серця П. Юркевича; філософські ідеї першого позитивізму; витоки та особливості вчення марксизму; зміст історичного матеріалізму К. Маркса і Ф. Енгельса	2	Основна: №2,3,9 Додаткова: №24,31,32,37
Тема 8.	Філософія ХХ – поч. ХХІ століття. Екзистенціалізм М. Хайдеггера, Ж.П. Сартра, А. Камю, К. Ясперса, Г. Марселя; екзистенціальний аналіз і логотерапія В. Франкла; психоаналітична філософія З. Фрейда, К.Г. Юнга, А. Адлера, К. Хорні, Е. Фромма; філософські ідеї другого позитивізму, неопозитивізму (Б. Рассел, Л. Вітгенштейн), філософії свідомості Дж. Серля, постпозитивізму К. Поппера, І. Лакатоса, Т. Куна; особливості подальших форм марксизму (В. Ленін, Й. Сталін, М. Хоркхаймер, А. Грамші, Л. Альтюссер), ключові ідеї синергетики, герменевтики (В. Дільтей, М. Хайдеггер, Г. Гадамер, Ю.	2	Основна: №2,5,8,9 Додаткова: №10,14,17,18, 24,25,27

	<i>Хабермас, П. Рикер), феноменології, структуралізму і постструктуралізму світогляд постмодернізму; поняття інформаційного суспільства, плинної сучасності, метанаративу, перфомансу, симулякрів.</i>		
Всього годин		16	-

Тематика самостійної роботи

	Зміст самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
Тема 1	Філософія: походження, сутність, функції, структура. <i>Предмет та передумови виникнення філософії, згідно Арістотелю; роль і призначення філософії та її співвідношення з конкретними науками за Р. Декартом; визначення філософії та її сфера за І. Кантом; риси, які мають бути притаманні філософам; історичні умови виникнення та сутність філософії за Г. Гегелем; співвідношення релігії, мистецтва, науки і філософії; характерні ознаки осьового часу за К. Ясперсом; ознаки філософії та філософування за К. Поппером</i>	7	основна: №1,2,3,9 додаткова: №5,30,34,26,29
Тема 2	Філософія Стародавнього Сходу <i>Особливості пантеїстичних уявлень стародавніх індійців (гімн Пуруші «Рігведа»); поняття Брахману і Атману, у тексті Упанішад; етична проблема Арджуні у «Бхагвад-Гіті»; поняття гуни, Пуруша і Пракріті призначення та мистецтво йоги згідно з «Бхагавад-Гітою»; згідно «Бхагавад-Гіті»; благородні істини буддизму («Трипітака»); звільнення від страждань, згідно з уявленнями Будди («Дхармапади»); моральні та педагогічні настанови конфуціанства, характеристики шляхетної людини згідно з вченням Конфуція («Лунь-Юй»); ознаки категорій «Дао» і «Де», ознаки досконало мудрого («Дао де цзін»); відмінність між конфуціанством і даосизмом щодо морально-поведінкових орієнтирів і настанов.</i>	8	Основна: №1,2,3,8,9 Додаткова: №35,38,39
Тема 3.	Антична філософія <i>Філософська позиція об'єктивного ідеалізму у міфі про печеру Платона («Держава»); розуміння любові в творі Платона «Бенкет»; поняття «мудрого» і філософії як «науки вільної» за Арістотелем; знання загального у процесі пізнання, пізнання загального та часткового згідно з «Другою аналітикою»</i>	8	Основна: №1,2,3,8,9 Додаткова: №2,7,8,21

	<i>Аристотеля; сутність щасливого життя згідно з Епікуром («Лист до Менекея») і Сенекою («Про щасливе життя»)</i>		
Тема 4	Філософія Середньовіччя <i>Категорії мудрості, премудрості, розуму і серця згідно з Соломоном («Приповісті»); «град земний» і «град Божий» у роботі Августина «Про град Божий»; ідея творіння Всесвіту Богом, згідно з А. Августином («Сповідь»); два шляхи пізнання світу («Про кількість душі»); співвідношення філософського та теологічного знання за Т. Аквінським («Сума теології»); п'ять доказів буття Бога та основні аргументи на їх користь, («Сума теології»)</i>	7	Основна: №1,2,3,8,9 Додаткова: №1,22,40
Тема 5	Філософія Відродження і Нового часу <i>Світовідчуття ренесансної епохи та місце людини у світі за Піка дела Мірандолою; натурфілософські погляди Дж. Бруно та його міркування про можливість життя в інших світах; риси справжнього правителя та співвідношення моралі й політики у вченні Н. Макіавеллі; перешкоди, що виникають на шляху пізнання людиною світу за Ф. Беконом; основні правила у ході пізнання за Р. Декартом; визначення держави, вихідні причини її виникнення та основні функції за Т. Гоббсом.</i>	7	Основна: №1,2,3,8,9 Додаткова: №3,26,30
Тема 6	Філософія Просвітництва та Німецька класична філософія. <i>Думки Ж. Кондорсе щодо прогресу; тема сродної праці та дружби у Г. Сковороди; розуміння Просвітництва І. Кантом, його вчення про апіорне та апостеріорне знання, категоричний імператив, обов'язок, цінності «зоряного неба наді мною і морального закону у мені»</i>	7	Основна: №1,2,3,8,9 Додаткова: №11,28,29
Тема 7	Некласична філософія ХІХ століття. <i>Основні характеристики людини та ієрархія цінностей за А. Шопенгауером; тлумачення природи людського серця у П. Юркевича; моменти виробничої діяльності, за К. Марксом, що обумовлюють виникнення відчуження та його форми; головне протиріччя притаманне системі Г. Гегеля на думку Ф. Енгельса</i>	6	Основна: №1,2,3,8,9 Додаткова: №9,20,32
Тема 8.	Філософія ХХ – поч. ХХІ століття. <i>Сутність та існування людини та співвідношення свободи і відповідальності в екзистенціалізмі Ж.П. Сартра; осмислення А. Камю прикладу Сизифа як екзистенціального ставлення до світу; структура психічного апарату людини та взаємодія різних інстанцій людської психіки за З. Фрейдом; зміст фрейдівського поняття «сублімація»; визначення</i>	8	Основна: №1,2,3,8,9 Додаткова: №4,12,36

	<i>«колективного» несвідомого за К. Г. Юнгом; вчення про екзистенціальний вакуум, типологію смисложиттєвих цінностей, відповідальність за реалізацію своєї смисложиттєвої програми за В. Франклом</i>		
Усього		58	

5. Схема формування оцінки.

5.1 Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
		75-81
		64-74
Задовільно/Satisfactory		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

Форма оцінювання	Строки проведення оцінювання (тижні викладання)	Максимальна кількість балів
Тестові завдання за темами семінарських занять і результатами самостійної роботи (8 тестів по 5 балів)	24 , 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38	40
Опитування за темами семінарських занять (8 опитувань по 1 балу)	24 , 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38	8
Презентація / відеопублікація (для соцмереж) за актуальною філософською темою	36	5
Тестове завдання за конспектом лекцій (1 тест на 7 балів)	38	7
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		60

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Екзамен тестові завдання (закриті й відкриті)	40

Критерії оцінювання:

5.3 Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів

Тестові завдання за темами семінарських занять і результатами самостійної роботи (8 тестів по 5 балів) <i>враховується:</i> - кількість правильних відповідей на тестові питання; - у тестовому завданні 10 питань по 0,5 балів за вірну відповідь	
Бали	Критерій
0 балів	Здобувач неправильно відповів на тестове завдання
0,5 балів	Здобувач неправильно відповів на тестове завдання
Опитування за темами семінарських занять (8 опитувань по 1 балу)	
Бали	Критерій
0 балів	Здобувач дає неправильну або дуже неповну відповідь на запитання
1 бал	Здобувач надає повну та ґрунтовну відповідь на запитання
Презентація / відеопублікація (для соцмереж) за актуальною філософською темою (5 балів)	
Бали	Критерій
0 балів	Презентація / відеопублікація відсутня або подана не за темою. Не містить жодної ознаки самостійної роботи.
1 бал	Презентація / відеопублікація формально є, але тема розкрита поверхово. Відсутня аргументація або вона хибна. Технічне оформлення дуже низького рівня (нечутно, нерозбірливо, відсутня структура)
2 бали	Тема згадана, але розкрита неповно або хаотично. Аргументи поверхові, без прикладів чи філософських концептів. Технічне виконання мінімальне. Креативність майже відсутня.
3 бали	Тема розкрита частково, є логічна структура, але бракує глибини, слабка аргументація своєї думки. Використано деякі філософські поняття, проте без достатніх пояснень. Технічне виконання задовільне. Є спроба зробити публікацію привабливою для соцмереж (заголовок, короткість, візуальні елементи).
4 бали	Тема розкрита змістовно й аргументовано, наведено приклади чи посилення на філософські ідеї. Є ознаки критичного мислення й самостійної інтерпретації. Контент структурований, зрозумілий, витриманий в жанрі соцмереж. Технічне виконання якісне. Креативність у подачі (мова, стиль, монтаж, візуальні рішення).
5 балів	Тема розкрита глибоко, чітко й оригінально. Відмінне розуміння термінів і трактувань обговорюваної проблеми обґрунтування своєї думки. Використано релевантні філософські концепти, показано їх зв'язок з актуальними проблемами. Високий рівень аргументації та власна позиція. Продемонстровано вміння аналізувати, узагальнювати, порівнювати. Технічна якість висока. Креативна й професійна подача, публікація легко може функціонувати як справжній контент для соцмереж.
Тестове завдання за конспектом лекцій (1 тест на 7 балів) <i>враховується:</i> - кількість правильних відповідей на тестові питання; - у тестовому завданні 7 питань із множинним вибором по 1 балу за вірні відповіді	
Бали	Критерій
0 балів	Здобувач неправильно відповів на тестове завдання.
1 бал	Здобувач неправильно відповів на тестове завдання.

Екзаменаційна робота	
<i>враховується:</i>	
- кількість правильних відповідей на тестові питання; - у тестовому завданні 40 закритих й відкритих питань по 1 балу за вірну відповідь	
0 балів	Здобувач неправильно відповів на тестове завдання.
1 бал	Здобувач неправильно відповів на тестове завдання.

** (за кожною формою оцінювання, зазначеною у п. 5.2)*

Примітка:

Визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

Процедури визнання результатів навчання здобувачів усіх форм здобуття освіти та рівнів вищої освіти, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту регламентує Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

- інтерактивне навчання (активне залучення здобувача вищої освіти до навчального процесу під час дискусій, бесід);
- словесні методи (пояснення);
- наочні методи (презентації);
- методи аналітичного та критичного мислення – інтелектуальна діяльність здобувача, спрямована на вирішення конкретного завдання, а також спосіб підходу до проблеми, що дозволяє виявити приховані проблеми і прийняти правильне рішення;
- самостійне навчання (опанування завдань для самостійної роботи у результаті аналізу та переосмислення рекомендованої навчальної та наукової літератури).

Інструменти та обладнання:

Комп'ютер, мультимедійне обладнання.

Програмне забезпечення: MS 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, Microsoft Word, MS SharePoint.

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Бичко І. В. Філософія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 648 с.
2. Бліхар В. С., Цимбалюк М. М., Гайворонюк Н. В. та ін. Філософія : підручник. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 444 с.
3. Литвинчук О. В., Муляр В. І. Філософія : навч. посіб. Житомир : Житомирська політехніка, 2021. 272 с.
4. Соціальна філософія: навчальний посібник / під. ред. В. О. Ананьїна. Київ: ІСЗІ НТУУ; КПІ ім. І. Сікорського, 2021
5. Халапсіс О. В. Філософія : підручник. Дніпро : Акцент ПП, 2023. 312 с.
6. Шаталович О.М. Методичні вказівки до вивчення курсу «Філософія». Дніпро. ДНУ ім. О. Гончара, 2021. 64 с.
7. Шаталович О.М. Основи наукових досліджень. Філософські методи : Навчально-методичний посібник. Д. : ДНУ ім. О. Гончара, 2022. 68 с.
8. Perry J., Bratman M., Fischer J. M. Introduction to Philosophy. 9th ed. Oxford : Oxford University Press, 2021. 688 p.
9. Smith N. Introduction to Philosophy. OpenStax. Houston : Rice University, 2022. 518 p.

Додаткова:

1. Августин. Сповідь. Київ: Основи, 1999. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk750294.pdf>
2. Арістотель. Нікомахова етика. Київ : Аквілон-Плюс, 2002. URL: http://am.history.univ.kiev.ua/Nikomakhova_etyka.pdf
3. Декарт Р. Міркування про метод. Київ : Тандем, 2001. URL: <https://studfile.net/preview/2400431/>
4. Камю А. Міф про Сізіфа. Портфель, 2015. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kamiu_Alber/Mif_pro_Sizifa.pdf
5. Кант І. Що означає: орієнтуватися у мисленні? Синтеза, 2023. URL: <https://blog.wordlix.com/imanuiel-kant-shcho/>
6. Ортега-і-Гассет Х.. Чиста філософія? *Бібліотека Української літератури*. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3821>
7. Платон. Апологія Сократа. *Діалоги*. Харків : Фоліо, 2008. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Plato/Apolohia_Sokrata.pdf?
8. Платон. Держава. Київ, 2000. URL: <http://litopys.org.ua/plato/plat.htm>
9. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. Київ : Основи, 2021. 672 с.
10. Синиця А. Вступ до філософії штучного інтелекту : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2023. 198 с.
11. Сковорода Г. Твори. *Бібліотека Української літератури*. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/author.php?id=4>
12. Франкл В. Людина у пошуках справжнього сенсу. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. URL: <https://readukrainianbooks.com/1657-ljudina-v-poshukah-spravzhnogo-sensu-psiholog-u-konctabori-viktor-emil-frankl.html>
13. Шевцов С., Гнатенко П. Соціальна філософія та соціальна психологія: діалектика

- взаємовідносин. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2020. Том 23. №5. С. 87–95. DOI <https://doi.org/10.15421/1720205>
14. Шевцов С., Квітка С. Народження техніки з духу міфу та песимізм Бернара Стіглера: генеза проблеми / *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2023. Том 26. №5. С. 184–190. DOI <https://doi.org/10.15421/1723121>
 15. Шевцов, С., Квітка С. Культурно-онтологічні підґрунтя техніки: реконструкція прометейї / *Дослідження з історії і філософії науки і техніки*. 2024. Вип. 33 (1). С. 3–16. DOI <https://doi.org/10.15421/272401>
 16. Шаталович О.М., Шаталович І.В. Поняття освіти, навчання, виховання та питання їх співвідношення. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2024. №16(1). С. 66-73. <https://doi.org/10.15421/352420>
 17. Шевцов С. Філософія, економіка, гроші: дисциплінарний статус та культурно-онтологічні горизонти / *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. Том 15. Спеціальний випуск (32). 2023. С. 81–88. DOI <https://doi.org/10.15421/352334>
 18. Шевцов С. Філософія у вишах: питання праксису. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2018. Том 21. №2. С.150–154. DOI <https://doi.org/10.15421/171829>
 19. Шевцов С. Феномен читання: темпоральні та праксеологічні аспекти. *Вісник Дніпропетровського університету «Дослідження з історії і філософії науки і техніки»*. 2018. Том 27. №1. С.16–23. DOI <https://doi.org/10.15421/261801>
 20. Юркевич П. Серце та його значення в духовному житті людини, за вченням слова Божого. *Pidru4niki*. URL: [/https://pidru4niki.com/1501092237760/filosofiya/pamfil_yurkevich_1826-1874](https://pidru4niki.com/1501092237760/filosofiya/pamfil_yurkevich_1826-1874)
 21. Aristotle. *Posterior Analytics*. Oxford : Oxford University Press, 2016. 192 p. — OUP
 22. Augustine. *Confessions & City of God*. London : Penguin Classics, 2003. 720 p. — Penguin Classics
 23. Barnes J. *The Presocratic Philosophers*. London : Routledge, 2012. 728 p.
 24. Cahn S. M. (ed.). *Exploring Philosophy: An Introductory Anthology*. 7th ed. New York : Oxford University Press, 2021. 736 p.
 25. Camus A. *The Myth of Sisyphus*. London : Penguin Classics, 2000. 144 p. — Penguin Classics
 26. Descartes R. *Meditations on First Philosophy*. Oxford : Oxford University Press, 2021. 240 p.
 27. Frankl V. E. *Man's Search for Meaning*. Boston : Beacon Press, 2006. 200 p.
 28. Hegel G. W. F. *Phenomenology of Spirit*. Oxford : Oxford University Press, 1977. 736 p.
 29. Kant I. *Critique of Pure Reason*. Cambridge : Cambridge University Press, 1998. 740 p.
 30. Machiavelli N. *The Prince*. London : Penguin Classics, 1985. 144 p.
 31. Melchert N. P. *A Historical Introduction to Philosophy*. 11th ed. Oxford : Oxford University Press, 2022. 832 p.
 32. Nietzsche F. *Beyond Good and Evil*. Cambridge : Cambridge University Press, 2007. 248 p.
 33. Plato. *Republic*. Oxford : Oxford University Press, 2008. 416 p. — OUP
 34. Popper K. *The Open Society and Its Enemies*. London : Routledge, 2021. 672 p.
 35. Radhakrishnan S. *Indian Philosophy*. Vol. 1–2. New Delhi : Oxford University Press, 2017. 840 p.
 36. Sartre J.-P. *Being and Nothingness*. London : Routledge, 2003. 624 p. — Routledge
 37. Schopenhauer A. *The World as Will and Representation*. Dover : Dover Publications, 1969. 576 p.
 38. *The Bhagavad Gita*. Penguin Classics. 2003. 160 p.
 39. *The Dhammapada: A Translation of the Buddhist Classic with Annotations*. Shambhala. 2023. 176 p.
 40. Thomas Aquinas. *Summa Theologiae*. Rockford, IL : TAN Books, 1981. 5500 p.
 41. Warburton N. *Philosophy: The Basics*. 7th ed. London : Routledge, 2022. 312 p.

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Бібліотека українських підручників. URL: <https://westudents.com.ua/predmet/34-f%D1%96losof%D1%96ya.html>
3. Цифровий репозиторій ДНУ. URL: <https://repository.dnu.dp.ua/>